

Bukowiny

Видання громадської організації
«Чернівецьке обласне Товариство польської
культури ім. Адама Міцкевича»

Nr 206 (787)

Maj 2024 r.

Ukazuje się od 30 lipca 1883 roku

Pismo społeczne, gospodarcze i literacko-kulturalne

2 maja – Dzień Polonii i Polaków za Granicą

2 MAJA OBCHODZIMY Dzień Polonii i Polaków za Granicą. To święto około 20 milionów osób mieszkających poza granicami kraju i deklarujących polskie korzenie. Jest uroczystością obchodzoną we wszystkich środowiskach polonijnych na świecie.

Dzień Polonii i Polaków za Granicą został ustanowiony w 2002 roku uchwałą Senatu „uznając wielowiekowy dorobek i wkład Polonii i Polaków za granicą w odzyskanie przez Polskę niepodległości, wierność i przywiązanie do polskości oraz pomoc Krajowi w najtrudniejszych momentach, w celu potwierdzenia więzi z Macierzą i jedności wszystkich Polaków, tak mieszkających w Kraju, jak i żyjących poza nim”.

Święto służy umacnianiu poczucia jedności wszystkich rodaków i ma pomóc w zachowaniu świadomości narodowej.

Ustanowienie Dnia Polonii i Polaków za Granicą było realizacją apelu II Zjazdu Polonii, który odbył się w Pułtusku w 2001 roku.

Według danych MSZ poza Polską żyje na co dzień około 20 mln osób polskiego pochodzenia. Są to osoby, które wyjechały z kraju lub urodziły się poza Polską, ale postrzegają się do polskiego pochodzenia i związków z polskością: potomkowie emigrantów z XIX wieku i uchodźców uciekających przed wojnami, kolejne pokolenia dawnych obywateli polskich, którzy pozostali na Wschodzie, nigdziejsi dysydenci z rodzinami i emigranci zarobkowi.

Najliczniejsza grupa emigracji i osób polskiego pochodzenia żyje w Stanach Zjednoczonych – 10 milionów. Inne duże skupiska są w Brazylii, Kanadzie, Wielkiej Brytanii, Francji i Niemczech.

Polacy mieszkają też między innymi na Litwie, Białorusi i Ukrainie.

Polonię należy odróżnić od polskiej mniejszości narodowej. Polonią określa się tylko polskich emigrantów oraz ich potomków. Natomiast osoby mieszkające na terenach, które w przeszłości należały do państwa polskiego, a w wyniku zmiany granic znalazły się poza nim, uznaje się za Polaków.

Podczas pierwszych uroczystości Dnia Polonii i Polaków za Granicą w 2002 roku prezes Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” Andrzej Stelmachowski (zmarł w 2009) przypomniał, że święto nawiązuje do przedwojennej tradycji, zgodnie z którą 2 maja obchodzono Dzień Emigranta.

Pierwsza, po powstaniach narodowych w XIX wieku, kierowała się głównie do Francji, Wielkiej Brytanii, Szwajcarii, Niemiec i Ameryki Północnej.

Druga to emigracja zarobkowa w drugiej połowie XIX wieku aż do 1939 roku – wówczas robotnicy wyjeżdżali głównie do Francji, Belgii i Niemiec, a chłopi – do Stanów Zjednoczonych, Kanady, Brazylii i Argentyny.

Do kolejnej fali doszło wskutek drugiej wojny światowej oraz z przyczyn politycznych po wojnie, ponieważ komunistyczne władze zakazały powrotu wielu Polakom walczącym w Siłach Zbrojnych na Zachodzie. Później – w latach 1968-1971 – była to emigracja pomarcowa, kraj wówczas – na skutek napięć narodowościowych i prześladowań antysemitów – opuściło wielu polskich Żydów.

W latach 80. doszło do licznej emigracji z powodów ekonomicznych i politycznych, zwłaszcza po wprowadzeniu stanu wojennego w 1981 roku.

Ostatnią odnotowaną falą to emigracja zarobkowa po 1989 roku, głównie do Wielkiej Brytanii, Irlandii, Niemiec, Włoch, Kanady i Stanów Zjednoczonych.

Źródło: MSZ.

2 maja Dniem Flagi Rzeczypospolitej Polskiej

CO ROKU TEGO dnia Polacy z dumą eksponują flagi na zewnątrz. Każdy z nas może uczcić Białą-Czerwoną poprzez jej wywieszenie np. w oknie lub na balkonie swojego mieszkania czy przed domem.

Flaga Polski jest z nami we wszystkich ważnych chwilach. Podczas wydarzeń podniosłych i uroczystych, ale także w dni żałoby po stracie wybitnych i odważnych Polaków, w momentach wzruszeń i radości.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji od lat propaguje zasady prezentowania flagi zgodnie z tradycją i honorem.

Flaga Rzeczypospolitej Polskiej składa się z dwóch poziomych pasów równej szerokości, białego u góry i czerwonego u dołu, w proporcjach 5:8.

Istnieje wiele form eksponowania barw narodowych np. poprzez noszenie ich w postaci biało-czerwonej kokardy narodowej w klapie płaszcza, marynarki lub zakietu.

Dzień Flagi został ustanowiony przez Sejm w 2004 roku. To święto, które ma wyrażać szacunek do flagi i propagować wiedzę o polskiej tożsamości oraz symbolach narodowych.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

Majówka 2024 w Starej Hucie

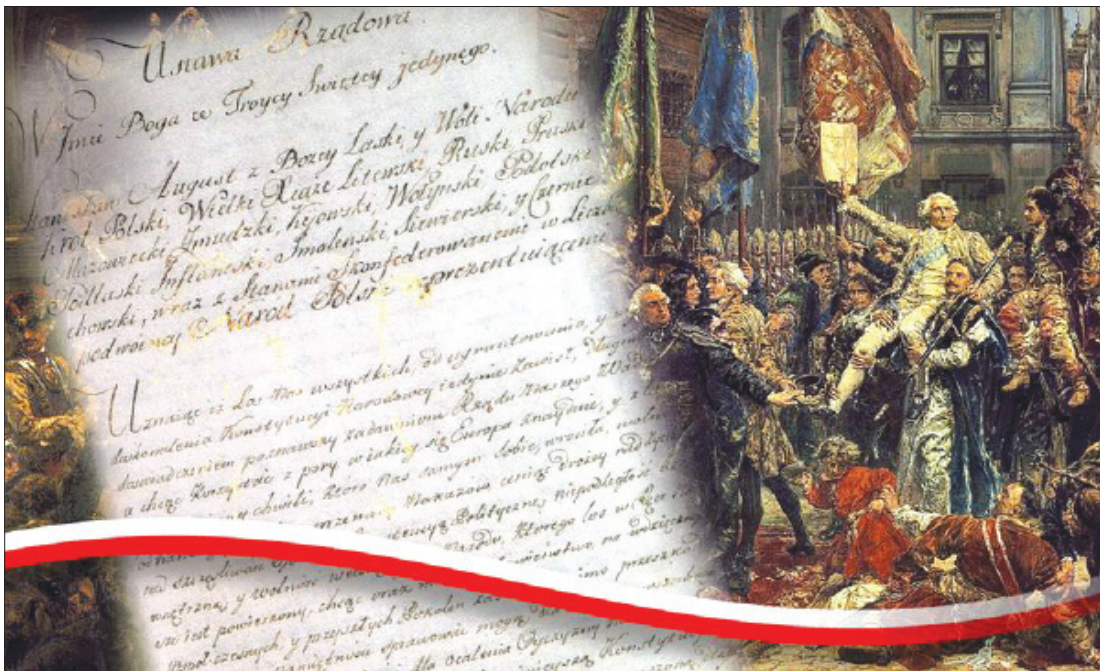
POCZĄTEK MAJA DLA POLAKÓW to tradycyjnie okazja do świętowania. 2 maja obchodzimy Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej oraz Dzień Polonii i Polaków za Granicą, 3 maja – Święto Narodowe Konstytucji oraz Uroczystość Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski. Jest to również okazja do zamianifestowania swojej polskości przez Polaków zamieszkujących Starą Hucę.

W tym roku uczniowie miejscowego gimnazjum zorganizowali flash mob, prezentując dziesięciometrową flagę Polski przed gmachem szkoły. W szkole odbył się Kahoot! – online quiz wiedzy o polskich symbolach narodowych i Konstytucji 3 maja 1791 roku, który wygrali uczniowie klasy 5 – Leon Buszta i Sebastian Niedzielan.

Karolina KAŁUSKI.

Stara Huta.

Święto Konstytucji

ŚWIĘTO NARODOWE Trzeciego Maja obchodzimy w rocznicę uchwalenia przez Sejm Wielki Wielkopomnego aktu prawnego – Konstytucji 3 Maja. 233 lata temu w Zamku Królewskim w Warszawie przyjęto pierwszą konstytucję w nowożytnej Europie i drugą na świecie.

W 11 artykułach opisano ustrój prawny Rzeczypospolitej, zasady funkcjonowania społeczeństwa i państwa oparte na koncepcji demokratyzacji stosunków społecznych. Uregulowano organizację władz państwowych oraz prawa i obowiązki obywateli. Wprowadzono ustrój monarchii konstytucyjnej z silną władzą przedstawicielską. Zastosowano trójpodział władzy na prawodawczą, wykonawczą i sądowniczą. W pierwszej polskiej ustawie zasadniczej przyjęto również nowatorskie rozwiązania w zakresie parlamentaryzmu. Władzę ustawodawczą sprawował sejm, złożony z dwóch oddzielnych izb. Postów uznano za reprezentantów całego narodu, bez związania instrukcjami sejmikowymi. Zniesiono również zasadę liberum veto. Konstytucja 3 Maja była kompromisem królewsko-szlacheckim pomiędzy programem monarchiczno-konstytucyjnym Stanisława

Augusta a republikańskim Ignacego Potockiego, Stanisława Małachowskiego i Hugona Kołłątaja. Stanowiła wyraz głębokiego patriotyzmu jej twórców, była dziełem tworzącym późniejszą tożsamość suwerennego narodu dążącego do zachowania niezależności państwowej.

(...) chcąc korzystać z pory, w jakiej się Europa znajduje, i z tej dogorywającej chwili, która nas samym sobie wróciła, wolni od hańbiących obcej przemocy nakazów, ceniąc drogę nad życie, nad szczęśliwość osobistą egzystencją polityczną, niepodległość zewnętrzną i wolność wewnętrzną narodu, którego los w ręce nasze jest powierzony, chcąc oraz na błogostawieństwo, na wdzięczność współczesnych i przyszłych pokoleń zasłużyć, mimo przeszkód, które w nas namiętności sprawować mogą, dla dobra powszechnego, dla ugruntowania wolności, dla ocalenia ojczyzny naszej i jej granic, z największą stałością ducha niniejszą konstytucję uchwalamy i tę całkowicie za świętą, za niewzruszoną deklarujemy (...) – czytamy w preambule do Ustawy Rządowej z 1791 r.

fot. Kancelaria Sejmu

Radosław Sikorski spotkał się z Andrijem Sybiwą

ZBLIŻAJĄCY się Szczyt Pokojowy w Szwajcarii, współpraca w zakresie bezpieczeństwa oraz akcesja Ukrainy do Unii Europejskiej były tematami przewodnimi rozmów Ministra Spraw Zagranicznych RP Radosława SIKORSKIEGO z Pierwszym Zastępcą Ministra Spraw Zagranicznych Ukrainy Andrijem SYBIWĄ.

Głównym tematem konsultacji ministrów były przygotowania do zbliżającego się Szczytu Pokojowego w Szwajcarii. Szef polskiej dyplomacji wyraził pełne poparcie dla Formuły Pokoju prezydenta Zełenskigo oraz gotowość do dalszego finansowego i militarnego wspierania walczącej Ukrainy.

Korzystając z okazji, minister Sikorski potwierdził polską gotowość do wspierania Kijowa w procesie akcesji, w tym dzielenia się polskimi

doświadczeniami płynącymi zarówno z naszego procesu akcesyjnego, jak i dwudziestu lat członkostwa w Unii Europejskiej.

Spotkanie w MSZ stanowiło część szerszych, polsko-ukraińskich konsultacji, które wiceszef ukraińskiej dyplomacji przeprowadził w Polsce.

MSZ

Władze Łotwy o sytuacji w Polsce

SŁUŻBY specjalne Łotwy są w stanie zidentyfikować prowokacje Rosji, ponieważ rozpoznają "charakter pisma" rosyjskich służb - oświadczyła premier Łotwy Evika Silina. Łotewskie władze odniosły się także do zatrzymania w Polsce osób podejrzanych o dywersję na zlecenie Rosji.

– Otrzymaliśmy sygnał, że Rosjanie mogą planować na Łotwie podpalenia i prowokacje – podkreśliła Evika Silina. Zdaniem

premier obywatele Łotwy powinni zdawać sobie sprawę z tego, że w kraju aktywnie działają rosyjskie służby.

Szefowa rządu zwróciła uwagę, że "podpalenia są jedną z najbardziej typowych dla rosyjskich służb specjalnych form dywersji, mającą na celu destabilizowanie

atakowanego kraju i wzbudzenie niepokoju". – Jest to też sygnał wysyłany do łotewskich polityków i próba zastraszenia ich – wyjaśniła.

Co z Polakami na Bliskim Wschodzie

NIE MA ZAGROŻENIA dla polskich obywateli. Z naszej oceny wynika, że nie ma potrzeby ewakuacji. Jest oczywiście grupa polskich obywateli, która jest w Izraelu, natomiast jest przywracany ruch lotniczy. Jeśli państwo słyszą sygnały, że jakieś osoby, nie mogą wyjechać z Izraela. One w dużej części będą mogły wyjechać z Izraela - mówił na konferencji prasowej rzecznik Ministerstwa Spraw Zagranicznych Paweł WRÓŃSKI.

– Nadal pozostają w mocy nasze ostrzeżenia dotyczące podróży w tym rejonie, pobytu w tym rejonie. Ci, którzy nie muszą tam jechać, proszę bardzo w imieniu, również polskich służb konsularnych, by się tam nie udawali – podkreślił rzecznik. Wskazał, że ostrzeżenia dotyczą także Iranu, gdzie niedawno udała się wycieczka Polaków.

– Z naszej oceny wynika, że jest nadzieja, żeby nie doszło do dalszej eskalacji w regionie – dodał.

– To, co się obecnie dzieje na Bliskim Wschodzie jest swoistą wymianą ciosów. Mamy nadzieję,

że wysiłki dyplomatyczne, wpływ Stanów Zjednoczonych spowodują, że nie będziemy mieli kolejnego etapu, czyli uderzenia ze strony izraelskiej, w kierunku Iranu. Mamy nadzieję, że dojdzie do pewnego uspokojenia. Nadzieję, nie pewność – podkreślił.

Wróński podkreślił, że rząd nie ma wiedzy, ilu Polaków jest w Izraelu. – Bardzo duża grupa obywateli Izraela ma obywatelstwo polskie lub potwierdziła takie obywatelstwo. Na tak postawione pytanie jest bardzo trudno odpowiedzieć – mówił.

Podkreślił, że resort nie potwierdził informacji, jakoby na izraelskich lotniskach koczowało "kilkudziesięciu Polaków".

– Dopóki sytuacja nie jest stabilna, również do kościołów i związków wyznaniowych apelujemy, by nie urządzać pielgrzymek (do miejsc konfliktu - red.) – powiedział Paweł Wróński. Dodał, że w ostatnim czasie nie odnotowano pielgrzymek w tamte rejon.

MSZ.

Agenda weimarska na rzecz silnej i geopolitycznej UE

NASZE BEZPIECZEŃSTWO jest zagrożone. Żyjemy w epoce systemowej rywalizacji, w której niektóre reżimy autokratyczne usiłują podważyć i zniszczyć porządek międzynarodowy oparty na Karcie Narodów Zjednoczonych. Rosja prowadzi nielegalną wojnę napastniczą przeciwko jednemu z naszych sąsiadów, otwarcie odrzuca i aktywnie podważa europejską architekturę bezpieczeństwa oraz zaczęła organizować złośliwe, hybrydowe operacje skierowane przeciwko naszym państwom. Jako Europejczycy musimy być solidarni oraz chronić nasze interesy, wartości i zasady, na których opierają się prawo międzynarodowe, prawa człowieka i pokój.

Unia Europejska musi stać się prawdziwym geopolitycznym graczem i gwarantem bezpieczeństwa zdolnym do odpowiedniego reagowania na dzisiejsze wyzwania bezpieczeństwa oraz do wzmacniania porządku międzynarodowego. My, Ministrowie Spraw Zagranicznych Francji, Niemiec i Polski pragniemy podkreślić naszą determinację w promowaniu ambitnej agendy dla Europy. Naszym celem jest wzmocnienie europejskiej suwerenności i odporności.

Z tego powodu przyjęliśmy niniejszą „Agendę weimarską na rzecz silnej i geopolitycznej UE”. Odzwierciedla ona nasze priorytety na zbliżającą się nową europejską kadencję w dziedzinie zewnętrznych działań UE. Mamy nadzieję nadać rozpędu naszym

kolejnym strategicznym dyskusjom na temat globalnej przyszłości Unii.

Ponownie podkreślamy wagę silniejszej i sprawniejszej obronności europejskiej, która pozytywnie wpływa na bezpieczeństwo globalne i transatlantyckie oraz cechuje się komplementarnością i interoperacyjnością w stosunku do działań NATO. W tym kontekście akcentujemy znaczenie silnego europejskiego filaru w ramach NATO dla utrzymania i wzmocnienia naszego zbiorowego, sojuszniczego potencjału obronnego.

Poniższe elementy uznajemy za kluczowe przy wzmacnianiu bezpieczeństwa i obronności Europy:

Zwiększanie europejskich zasobów: Będziemy wydawać minimum 2% PKB na obronność.

Rozwój przemysłowy: Nadanie priorytetu polityce dotyczącej przemysłu obronnego dzięki wzmocnieniu koordynacji i normalizacji, zwiększeniu zdolności produkcyjnych, długoterminowym umowom na dostawy, odpowiedniemu wsparciu dla Europejskiego Funduszu Obrony.

Większa skuteczność w zarządzaniu kryzysowym: Musimy zapewnić większą skuteczność naszej wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony, w tym w ramach procesu decyzyjnego, oraz operacyjną gotowość unijnej zdolności szybkiego rozmieszczania do 2025 r.

MSZ.

Okazali szacunek tym, którzy walczyli o wolność

W DNIU 3 MAJA – w Święto Narodowe Konstytucji Polski – 20-osobowa grupa uczniów polskiej szkółki w Pance wraz z opiekunami odwiedzili starą fortecę w Chocimiu. To miejsce dwóch wielkich polskich zwycięstw z 1621 i 1673 roku. Stary Zamek. Stoi on na wąskim cyplu skalnym między Dniestrem a niewielką doliną jego małego dopływu. Potężny i dobrze zachowany zamek do dziś przyciąga wielu turystów. Organizatorem, opiekunem i doskonałym przewodnikiem wycieczki był Pan Władysław Strutyński,

profesor Uniwersytetu Narodowego im. Jurija Fedkowicza.

Najpierw wycieczkowicze przeszli przez Bramę Benderską, obok pomnika, który upamiętnił Piotra Sahajdacznego (znany jako Konaszewycz-Sahajdacznij), jednego z najwybitniejszych wodzów kozackich w XVII wieku. Jego wojska wstąpiły się w bitwie pod Chocimiem w 1621 r.. Konaszewycz wielokrotnie występował w obronie Rzeczypospolitej przed wojskami moskiewskimi i tureckimi.

Trochę niżej zwiedziliśmy

niewielką cerkiew XIX wieku. Z tego miejsca pochodzi większość zdjęć zamku. Droga do zamku prowadzi przez most zwodzony. Po przejściu przez bramę weszliśmy na niewielki dziedziniec. Na środku podwórka – duża studnia z kołowrotem, dalej nad załosem murów góruje Baszta Południowa. W środku wystawa zrekonstruowanych narzędzi tortur. W kilku pomieszczeniach można obejrzeć stroje z epoki, wykopaliska archeologiczne z terenu twierdzy, trochę współczesnego malarstwa i wiele innych ciekawych przedmiotów i narzędzi.

Dzień, podczas którego zwiedzaliśmy Chocim, był wspaniały. Piękna słoneczna pogoda sprawiła, że widoku na fortecę nigdy nie zapomnimy.

Następnym etapem wycieczki był cmentarz w Rarańczy (Ridkiwci).

Uczniowie odwiedzili mogiły legionistów polskich, aby okazać szacunek tym, którzy walczyli o wolność i niepodległość Polski na terenach Bukowiny podczas pierwszej wojny światowej.

Olga RUSNAK,
nauczycielka języka polskiego w Pance.

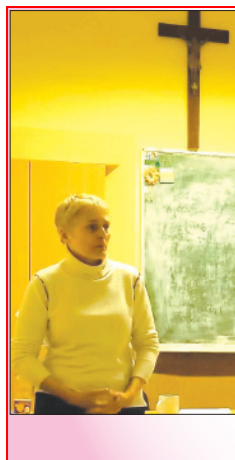

Czekając na weteranów, przygotujmy się do ich powrotu

Obecne życie to czas walki, dlatego trzeba walczyć, bo na wojnie nikt nie szuka pokoju, nikt nie myśli o przyjemnościach, nikt nie martwi się o majątki, nikt nie oplakuje kobiety, ale smuci się tylko z jednego powodu - jak pokonać wroga. Tak będziemy się zachowywać... Albo, ściślej, nie jest to kwestia naszych wysiłków, ale łaski Bożej. Jego pomoc. Św. Jan Chrzyciel

Tydzień później podobne spotkanie ze słuchaczami uniwersytetu trzeciego wieku przeprowadziła pani Olena Dowgalova. Psycholog podkreśliła, że od tego, jak my, czyli społeczeństwo,

Olena DOWHALOWA pochodzi z Półtawy i od 1993 roku mieszka w Czerniowcach, jest parafianką Bazyliki Mniejszej Podwyższenia Krzyża Świętego i została ochrzczona w naszym kościele.

Po ukończeniu Instytutu Budownictwa w Półtawie Pani Olena skupiła się na problematyce psychologii. Studiowała w Instytucie Nauk Teologicznych w Gródku, ukończyła Szkołę Duszpasterstwa Kobiet. To jedyna szkoła duszpasterstwa na Ukrainie, organizowana przez Chrześcijańską Służbę Zbawienia, która przygotowuje księży do pracy na pierwszej linii frontu i na tyłach. Jest to projekt realizowany w oparciu o Instytut Nauk Teologicznych Niepokalanej Dziewicy Marii pod kierownictwem biskupa Pawła Honczaruka, odpowiedzialnego za duszpasterstwo wojskowe przy Konferencji Biskupów Ukrainy.

Pani Olena jedną z pierwszych zdała maturę w tej szkole i napisała pracę dyplomową z psychologii teologii moralnej, którą wysoko ocenił ks. Oleg Solomon ze Lwowa, psycholog zajmujący się duszpasterstwem.

W parafii Bazyliki Mniejszej pw. Podwyższenia Krzyża Świętego odbył się sakrament bierzmowania, którego wiernym udzielił bp Edward KAWA.

A potem we wspólnocie parafialnej Legionu Marii odbyło się kolejne spotkanie na temat „Jak wspierać i komunikować się z powracającymi do domu kombatantami”, które poprowadziła psycholog Olena DOWGALOWA. Ta sama rozmowa odbyła się później z członkami Ruchu Rodzin Nazaretańskich.

Na spotkaniu był obecny ks. proboszcz Anatolij SZPAK oraz goście z Kamieńca Podolskiego. Wydarzenie rozpoczęło się tradycyjną wspólną modlitwą.

Następnie rozmawiali o systemie myślenia wojownika, który pomaga mu przetrwać, o zasadach walki oraz o wyzwaniach i niebezpieczeństwach, jakie czyhają na powojenne społeczeństwo ukraińskie. Tematyka dotyczyła sposobów radzenia sobie z syndromem stresu pourazowego (SSPU), zapobiegania samobójstwom wśród weteranów oraz postrzegania przez nich podziału społeczeństwa na wojskowe i cywilne.

30–40% całej populacji będzie miało ten syndrom. Weterani po powrocie do domu przynoszą swoim rodzinom i społeczeństwu wszystkie stresy i tragedie, których doświadczyli na polu bitwy. Weterani wywołują traumę w społeczeństwie, a społeczeństwo nie rozumiejąc weteranów, robi im traumę, czyli nastąpi polaryzacja społeczeństwa. Chociaż czynnikiem traumatycznym nie będą już rakiety, ale podział społeczeństwa na tych, którzy wrócili z wojny i tych, którzy byli na tyłach.

Z drugiej strony, jeśli społeczeństwo będzie gotowe na przyjęcie weteranów, ryzyko rozwoju PTSD zmniejszy się do 7-8%. W większości przypadków objawy PTSD znikną, jeśli weterani będą mieli swoje podstawowe potrzeby: wyżywienie, mieszkanie, pracę, leczenie. Dziś trzeba pomagać nie tylko wojskowym, ale także ich rodzinom i tym, którzy stracili w czasie wojny swoich bliskich. W naszych czasach potrzeba pomocy duchowej i psychologicznej jest szczególnie dotkliwa dla szerokiego grona osób, do których zaliczają się przede wszystkim wyżej wymienione osoby.

W tym procesie uzdrawiania społeczeństwa ważna rola przypada duchowej mocy Kościoła. Ważne jest, aby umieć słuchać i móc słyszeć. Wtedy będziemy mogli przygotować społeczeństwo na zrozumienie świata weteranów, nie zmuszając ich do bycia „jak my”. Głównym zadaniem jest przygotowanie społeczeństwa na powrót kombatantów do domów, praca z rodzinami wojskowych.

Можливість поглибити співробітництво

XVI ЄВРОПЕЙСЬКИЙ Економічний Конгрес відбувався 7-9 травня у польському місті Катовіце. Чернівецьку область на цьому форумі представляли директор департаменту регіонального розвитку **Валентин ДУНАЄВСЬКИЙ** та директор департаменту фінансів Чернівецької ОВА **Анжела ДЯКОВА**.

На конгресі зібралися спікери з питань бізнесу, політики, місцевого самоврядування, представники міжнародних організацій. Україну представляють делегати з Чернівецької, Львівської, Вінницької, Житомирської областей.

Можливості торговельно-економічного співробітництва та економічний потенціал Чернівецької області презентували в панельній дискусії EEC Talks на тему: «Розмови про Україну. Підтримка та співпраця».

На форумі відбувалися пленарні дискусії та дебати щодо підтримки України, енергетичного сектору та відновлювальних джерел енергії, інновацій та цифровізації, економічної співпраці.

Участь у таких міжнародних заходах — це можливість поглибити співробітництво нашої області з іноземними партнерами з Польщі та країн Європейського Союзу, зміцнити ділові, бізнесові та культурні зв'язки.

За словами президента Польського товариства підтримки підприємництва Войцеха Кусьпіка, кожен із нас також переживає технологічну трансформацію, адже технології змінюються дуже швидко. Новинкою в програмі конгресу є «EEC Talks» — на відкритій сцені, у новій формі, виступатимуть відомі економісти, політики, дипломати, цікаві діячі зі світу бізнесу, культури та суспільного життя, — розповідає Войцех Кусьпик.

«Цьогоріч не лише такі (традиційні) панелі та дискусії, а й коротші форми — бесіди. Ми хочемо заохотити людей якомога більше говорити під час конгресу, щоб різні сторони були відкриті до діалогу. Неможливо зробити добрі правила й неможливо змінити Польщу без відкритого діалогу між різними спільнотами», — сказав Войцех Кусьпик.

«Найважливіші інвестори, які інвестують у цій частині Європи, приїдуть до Сілезії. Світові компанії, найбільші польські підприємці — вони бачать Сілезію, вони бачать Катовиці», — каже Войцех Кусьпик і додає, що це величезна можливість показати потенціал Сілезії.

Про участь у конгресі заявили очільниця Єврокомісії Урсула фон дер Ляєн, прем'єр-міністр Польщі Дональд Туск і представники урядів багатьох європейських країн.

Проблеми й пріоритети політологів

НА ФАКУЛЬТЕТІ ІСТОРІЇ, політології та міжнародних відносин Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича відбулася експертна дискусія «Партнерство України та Польщі в умовах змін безпекового середовища в Центрально-Східній Європі».

Її організаторами стали кафедра політології та державного управління, НДІ європейської інтеграції ЧНУ та Центр Східної Європи (ЦСЕ) Університету Марії Склодовської-Кюрі в Любліні.

Учасників дискусії привітав декан

факультету професор Олександр Добржанський, який наголосив на важливості розвитку та зміцнення польсько-українського партнерства.

З аналізом поглядів польської сторони на сучасний стан, проблеми та пріоритетні завдання відносин з Україною виступив директор ЦСЕ професор Валентин Балюк. Він наголосив на помилках і недопрацюваннях політиків з обох сторін в умовах критичних геополітичних випробувань.

На слабкості в діалозі та стратегічній комунікації партнерів звернув увагу модератор дискусії професор

Анатолій Круглашов, який окремо акцентував увагу присутніх на значенні науково-аналітичного забезпечення політики в обох країнах.

У дискусії активну участь взяли науковці, які вивчають регіональну проблематику та безпечні питання. Зокрема доцент кафедри політології та державного управління, науковий співробітник НДІСРД Сергій Швидюк, заступник декана факультету історії, політології та міжнародних відносин доцент Владислав Струтинський, доцент кафедри міжнародних відносин Іван Осадца.

Активно долучилися до заходу також студенти, зокрема з Євроклубу Жана Моне "Unity Path", політологічного товариства «Аналітик».

Підсумовуючи дискусію, польські й українські науковці відзначили необхідність нових спільних зусиль для розвитку стратегічних комунікацій між нашими країнами та народами, важливості для політиків уважно й системно прислуховуватися до порад науковців і експертів як у розвитку партнерських взаємин поміж Україною та Польщею, так і в реалізації безпекових та інших важливих ініціатив у регіоні Центрально-Східної Європи.

У КВІТНІ ЗАВІДУВАЧ КАФЕДРИ міжнародних відносин та суспільних комунікацій доктор політичних наук Віталій Макар та доцент Іванна Макух-Федоркова взяли участь у «Міжнародному тижні Островець Свентокшиський-2024», програмі на підтримку найближчого сусіда Польщі – України, яка відбулася в Університеті прикладних наук імені Юзефа Голуховського в Островці Свентокшиському в рамках програми академічної мобільності Еразмус +.

Під час «Міжнародного тижня» чернівчани презентували Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, а саме Віталій Макар виступив із доповіддю «Біженці з України внаслідок російської агресії», а Іванна Макух-Федоркова розповіла про «Смислові війни сучасності: інструменти впливу та шляхи протидії».

В Островці Свентокшиському відбувся обмін досвідом та дебати про освіту, культуру, економіку та сучасний міжнародний ринок праці. Окрему увагу присвятили викликам, які виникли перед сучасною Україною в умовах російської агресії.

Інтернаціоналізація освітньої та наукової діяльності

У ТРАВНІ співробітники економічного факультету взяли участь в тренінгових заняттях та воркшопах у Варшавському університеті Леона Козмінського.

Заступники декана Роман Грешко, Олександр Кифяк, завідувач кафедри міжнародної економіки Олександр Саєнко, доцент кафедри бізнесу та управління персоналом Вікторія Кифяк, доцентка кафедри фінансів і кредиту Віолетта Харабара, доцентка кафедри міжнародної економіки Діана Михайлина та к.е.н., асистентка кафедри міжнародної економіки Ірина Роговська-Іщук навчалися по програмі стажування «Capacity building and competence improving for Ukrainian universities» робочого компонента другого проєкту TURBO-ERASMUS-EDU-2023-CBHE «The Universities' Reaction to Big Obstructions: Building resilient higher education to respond and manage societal crises».

Зустрічі зібрали партнерів проєкту TURBO із 7 закладів вищої освіти України, а колеги з Університету НОРД та Університету Козмінського ознайомили учасників із сучасними підходами до використання інструментів стратегічного менеджменту для університетів задля їх адаптації до вимог сьогодення та нівелювання потенційних кризових

вишич у майбутньому, розповіли про досвід міжнародної акредитації, інтернаціоналізацію освітньої й наукової діяльності та інструментами HRM для активізації професійної діяльності викладацького колективу університету.

Залучені до тренінгів польські практики спільно з учасниками виробили дієві підходи до посилення співпраці із різними групами стейкхолдерів університетського середовища. На воркшопі Gallup присутні навчилися використовувати новітні підходи для побудови команд із врахуванням психологічних особливостей їх членів.

Фіналом навчання стали представлені командами університетів презентації з пропозиціями та інструментами розвитку університетів.

Проєкт TURBO реалізується за фінансової підтримки ЄС та має на меті підвищення стійкості, готовності та оперативності закладів вищої освіти в Україні через розбудову їхнього потенціалу, вдосконалення компетенцій та обмін досвідом. Реалізується у 2024-2026 роках в партнерстві з Університетом Норд (Норвегія), Університетом Козмінського (Польща), Міжнародним фондом соціальної адаптації та 7 закладами вищої освіти України.

«FESTнаука»

Минулої неділі у сквері імені Сидора Воробкевича, що знаходиться навпроти Резиденції митрополитів Буковини і Далмації відбувся науково-просвітницький захід, під час якого вже традиційно популяризують науку через цікаві демонстрації просто неба, спостереження за дослідженнями та експериментами, ознайомлення з науковими експонатами та новітніми технологіями, участь у різноманітних інтерактивних заходах та спілкування з науковцями та експертами різних галузей науки.

Захід ініційований радами молодих вчених при ОВА та ЧНУ.

